

Regioninių švietimo valdymo informacinių sistemų plėtra ir švietimo politikos analizės specialistų kompetencijos tobulinimas (II etapas)

Pristatymas

Bendradarbiaujant su:

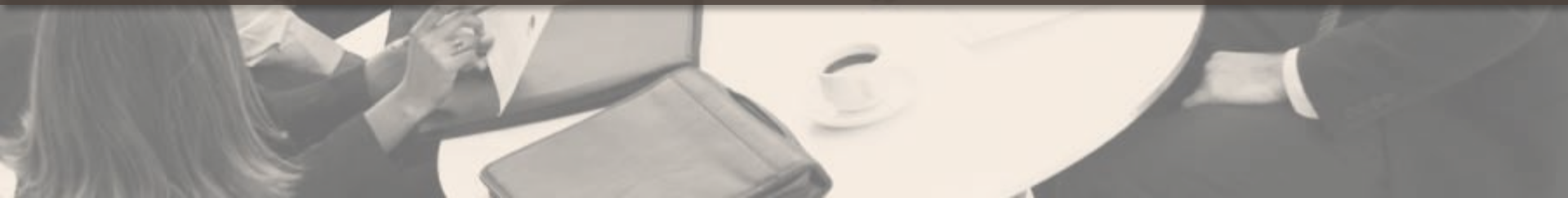

Turinys

1. Konteksto analizė
2. Problemos analizė
3. Galimi sprendimai
4. Įgyvendinimo planas

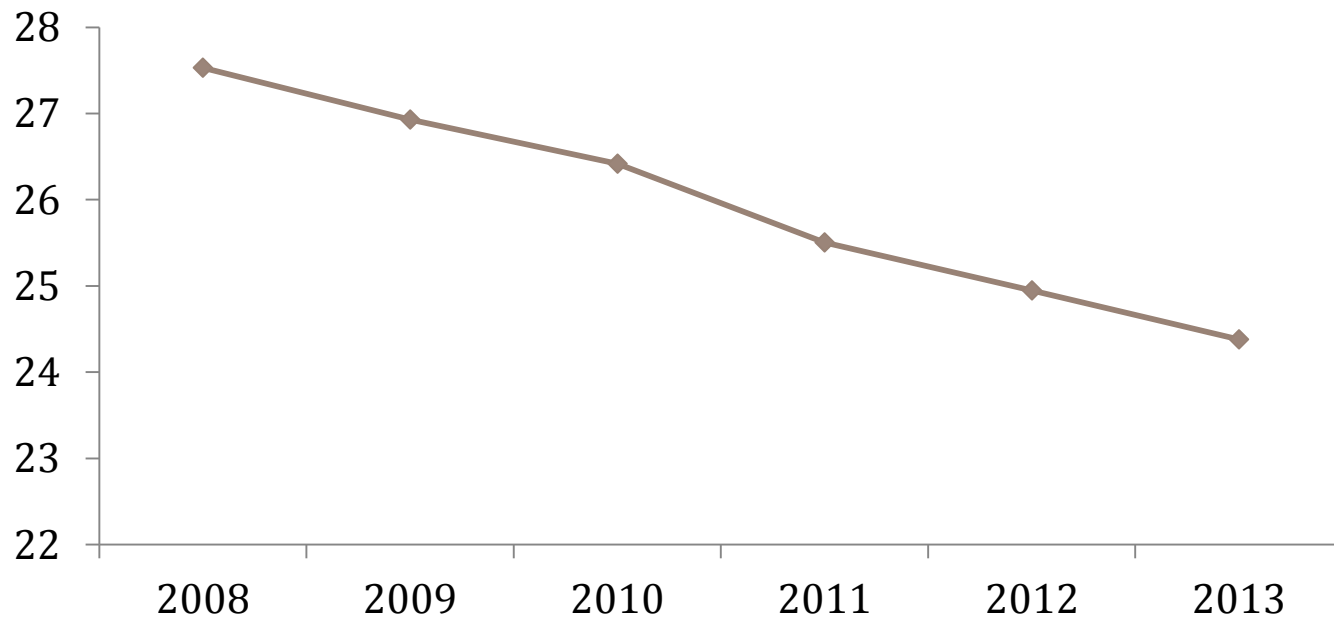

Kontekstas

Varėnos r. gyventojų skaičiaus kaita 2008-2013 m.

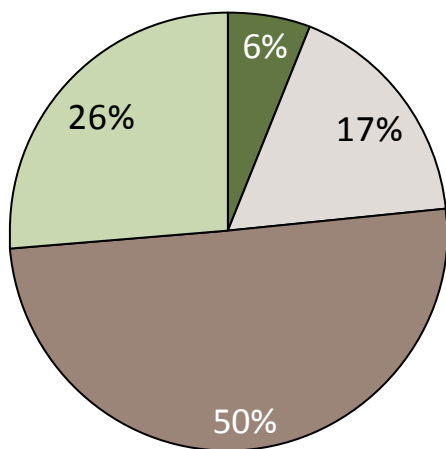
Gyv. skaičius Varėnos r., tūkst.

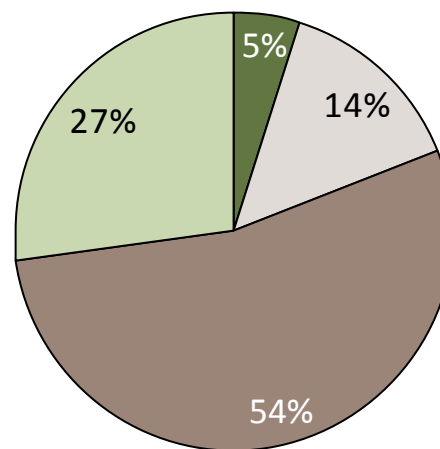
Šaltinis: Statistikos departamentas

Varėnos rajono gyventojų sudėtis 2007 ir 2013 m.

Gyv. sudėtis pagal amžiaus grupes 2007 m.

Gyv. sudėtis pagal amžiaus grupes 2013 m.

■ Vaikai (0-6 m.)

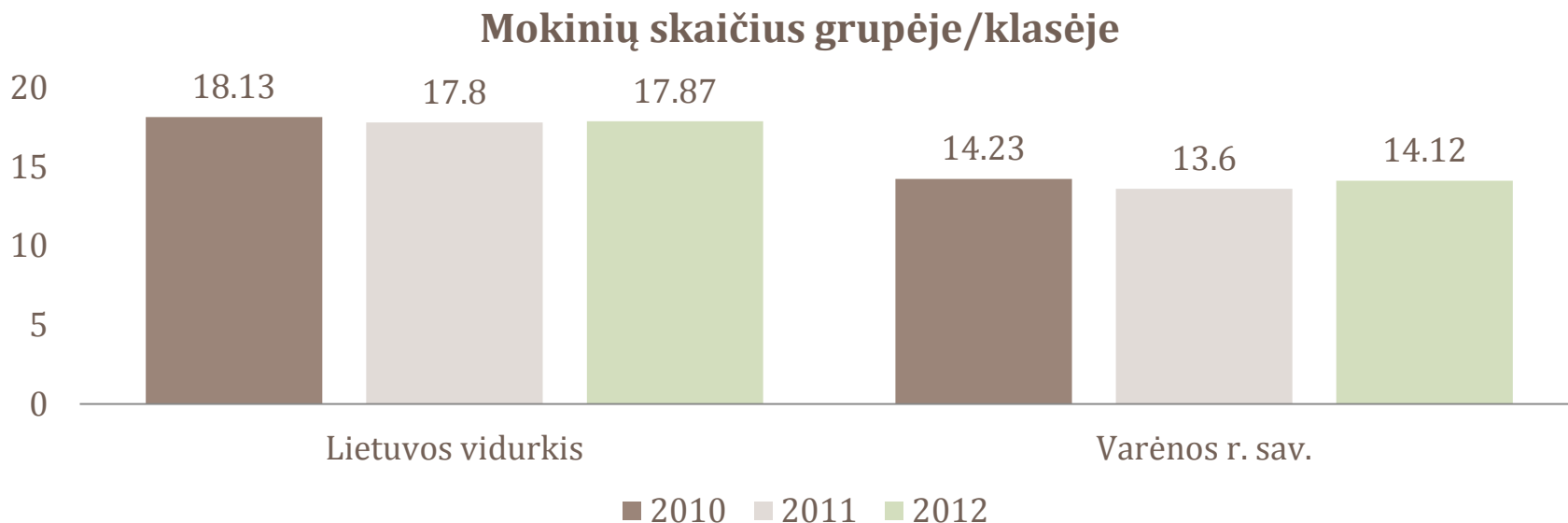
■ Darbingo amžiaus (20-61 m.)

■ Potencialiai besimokantys (7-19 m.)

■ Pensinio amžiaus (>62 m.)

Šaltinis: Statistikos departamentas

Mokinių skaičius grupėje/klasėje Varėnos r. sav. nesiekia bendro šalies vidurkio

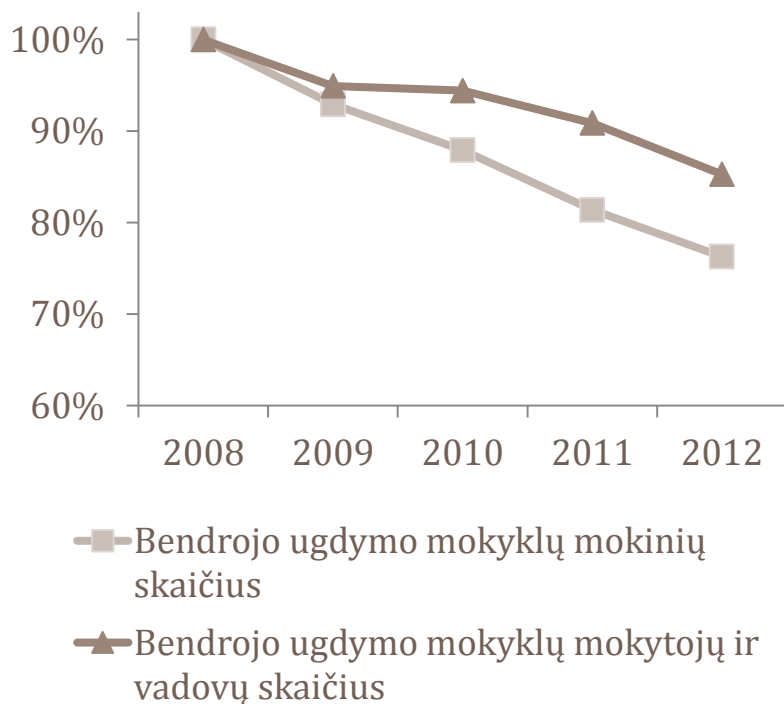

Mokinių skaičius grupėje/klasėje Varėnos rajono savivaldybėje 2010-2012 metais išliko stabilus, tačiau nesiekia šalies vidurkio. 2012 metais vidutinis vaikų skaičius grupėje/klasėje Varėnos rajono savivaldybėje siekė 14,12, o šalyje – 17,87.

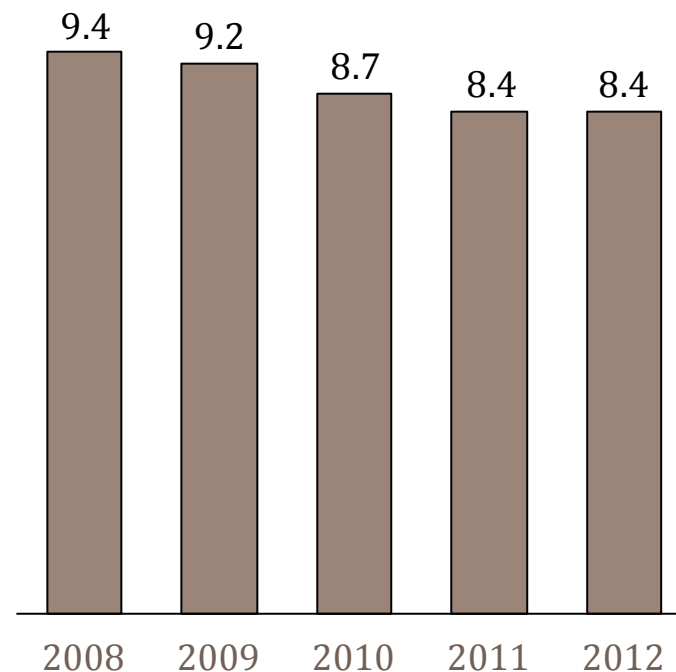
Šaltinis: RŠVIS

Mokinių skaičius Varėnos r. sav. mažėja sparčiau nei mokytojų skaičius

Mokinių ir mokytojų skaičiaus pokytis, lyginant su 2008 m.

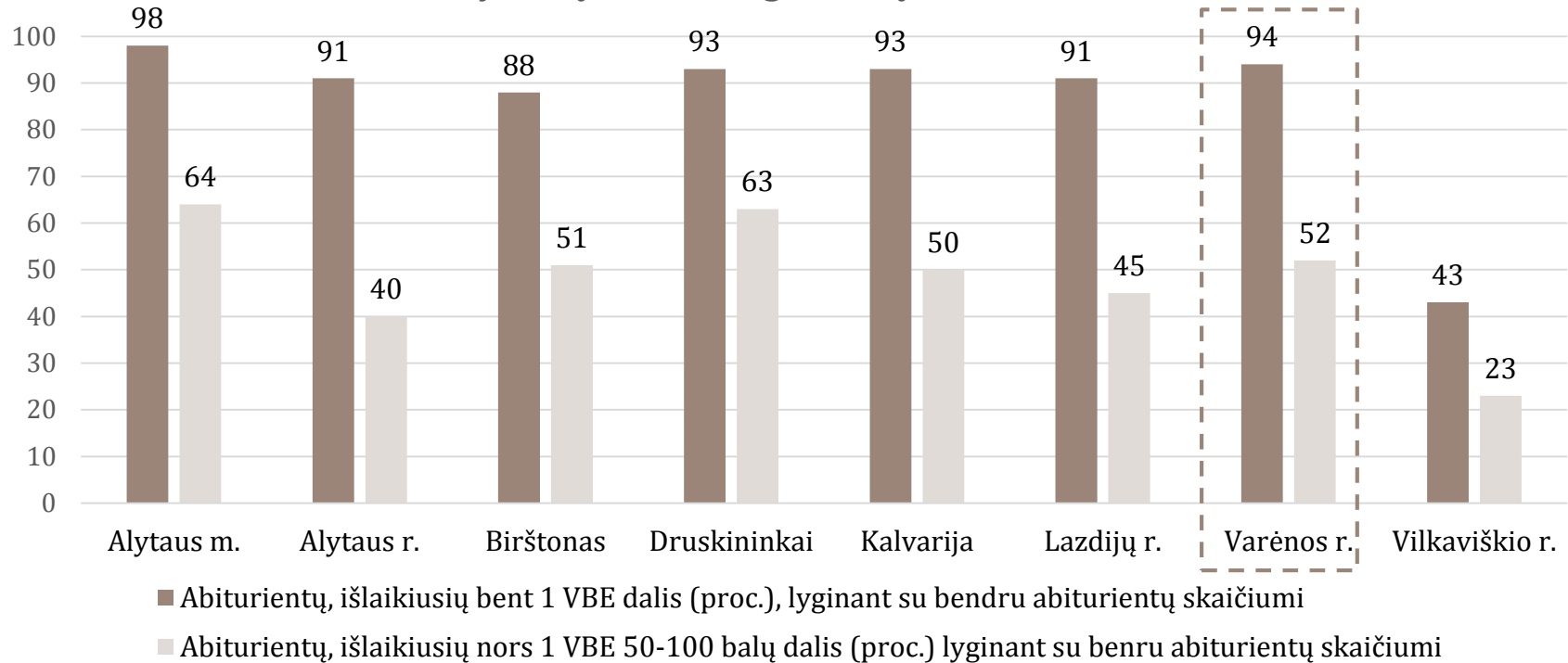
Mokinių skaičius vienam mokytojui 2008-2012 m.

Šaltinis: Statistikos departamentas

Mokymosi rezultatai savivaldybėje

Valstybinių brandos egzaminų rezultatai 2012 m.

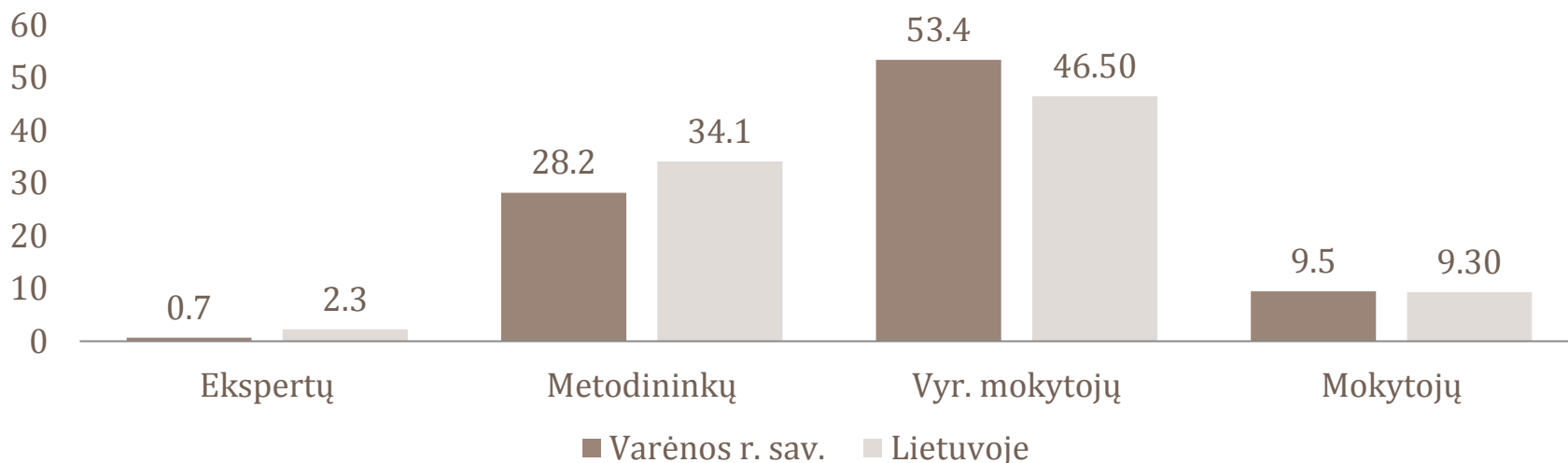
Bendroji Varėnos r. savivaldybės švietimo statistika 2012-2013 m.

Ikimokyklinis ugdymas	Bendrasis ugdymas	Profesinis mokymas	Aukštasis mokslas
Ištaigų skaičius 3 Besimokančiųjų skč. 482	Ištaigų skaičius 17 Besimokančiųjų skč. 2820	Ištaigų skaičius 1 Besimokančiųjų skč. 270	Ištaigų skaičius 0* Besimokančiųjų skč. 0

*Kitų miestų kolegijų ir universitetų filialai į šį skaičių neįtraukiami.

Aukštesnę kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų dalis Varėnos r. sav. mažesnė už šalies vidurkį

Mokytojų dalis pagal kvalifikacines kategorijas, proc.

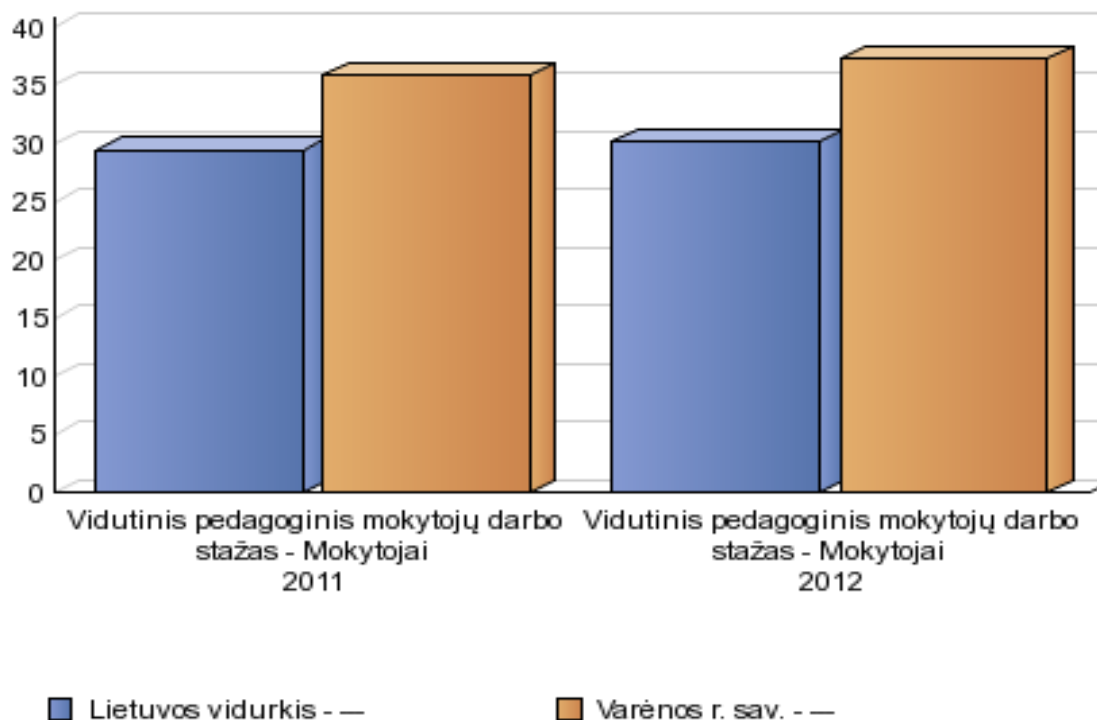

Eksperto ir metodininko kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų dalis yra mažesnė už šalies vidurkį, vyresniojo mokytojo ir mokytojo kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų dalis yra didesnė už šalies vidurkį.

Šaltinis: RŠVIS

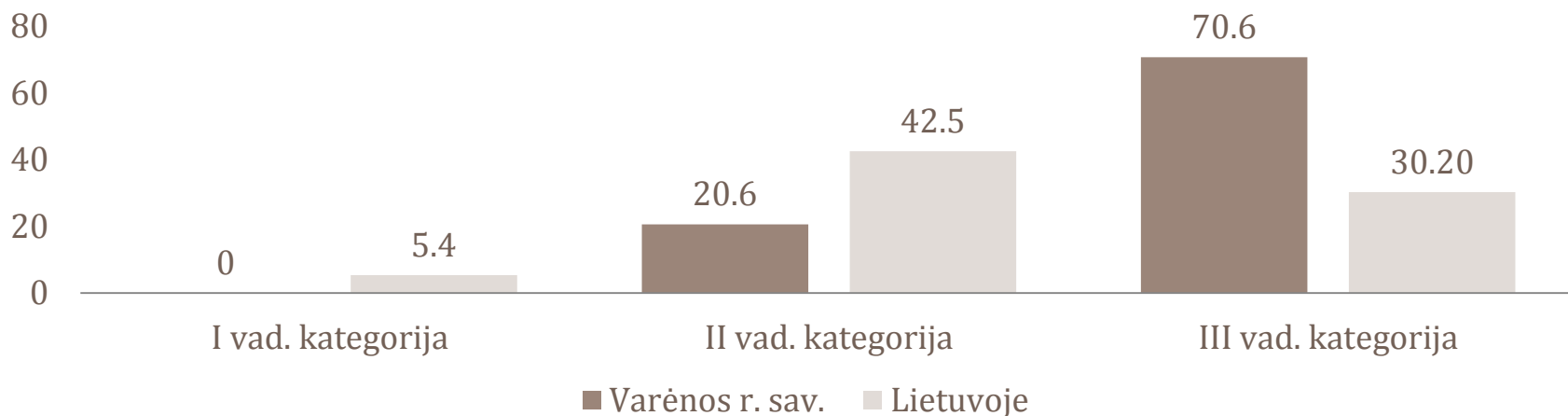
Varėnos rajono savivaldybėje daugėja mokytojų, kurie artėja prie pensinio amžiaus ribos

Mokytojų darbo stažas Varėnos rajono savivaldybėje

Atestuotų vadovų dalis nuo bendro vadovų skaičiaus Varėnos r. sav. yra didesnė nei bendrai šalyje

Vadovų dalis proc. nuo bendro vadovų skaičiaus pagal
kvalifikacines kategorijas.

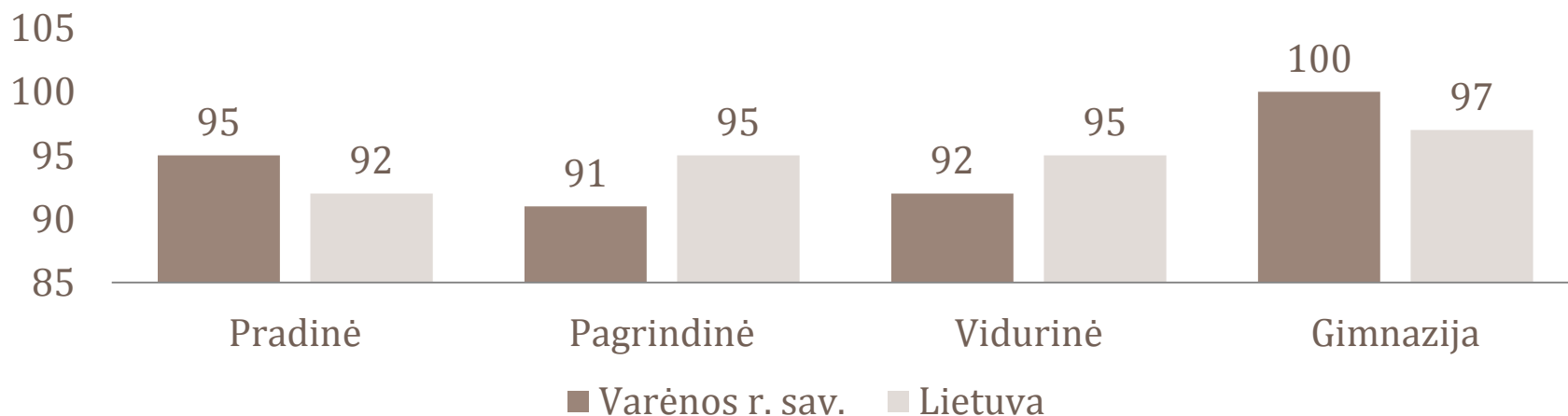

Nors Varėnos rajono savivaldybėje nėra I vadybinę kategoriją įgijusių mokyklų vadovų, bendra II ir III vadybinę kategoriją įgijusių vadovų dalis siekia 91,2 procento, tuo tarpu šalyje bendra I, II ir III vadybinę kategoriją įgijusių vadovų dalis siekia 78,1 procento. Vis dėlto pastebima, jog II vadybinės kategorijos vadovų dalis dvigubai mažesnė nei bendrai šalyje, o III vadybinę kategoriją turinčių vadovų dalis dvigubai didesnė nei bendrai šalyje. Būtina tobulinti vadovų atestavimą savivaldybėje, siekiant artėti prie šalies vidurkio.

Šaltinis: RŠVIS

Mokytojų išsilavinimas Varėnos r. sav. atitinka šalies vidurkį

Mokytojų, turinčių aukštąjį universitetinį išsilavinimą dalis, proc.
2012 m.

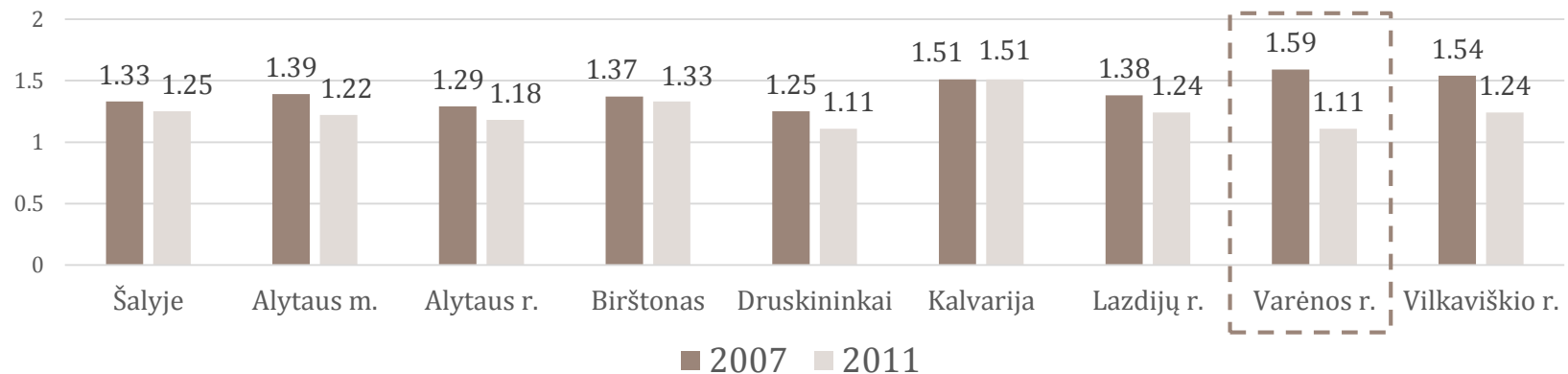

Išanalizavus mokytojų išsilavinimo duomenis nustatyta, jog mokytojų su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu dalis Varėnos rajono savivaldybėje atitinka šalies vidurkį. Pradinėse mokyklose ir gimnazijose šis rodiklis yra aukštesnis už šalies vidurkį, o pagrindinėse ir vidurinėse mokyklose nesiekia šalies vidurkio.

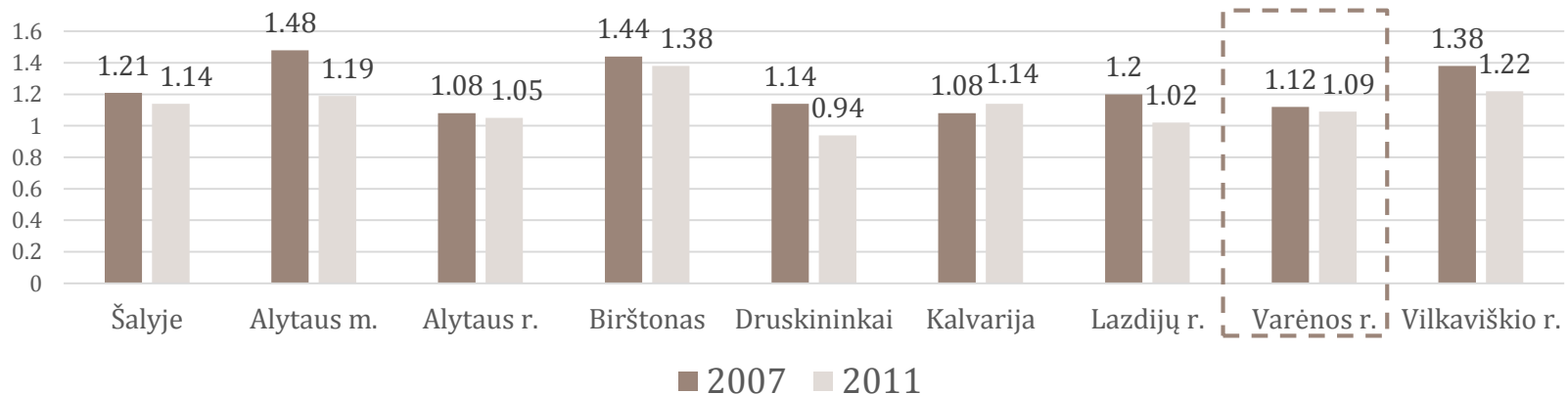
Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose pedagogai 2013

Mokytojų darbo krūvis pedagoginėmis normomis nuolat mažėja

1-4 klasių mokytojų darbo krūvis pedagoginėmis normomis

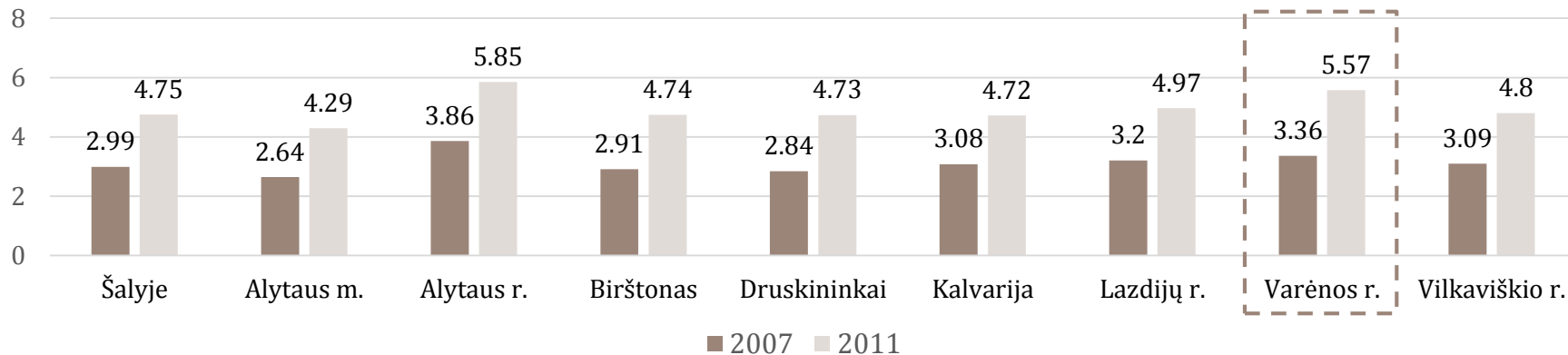

5-12 kl. (gimnazijų 1-4 kl.) mokytojų darbo krūvis pedagoginėmis normomis

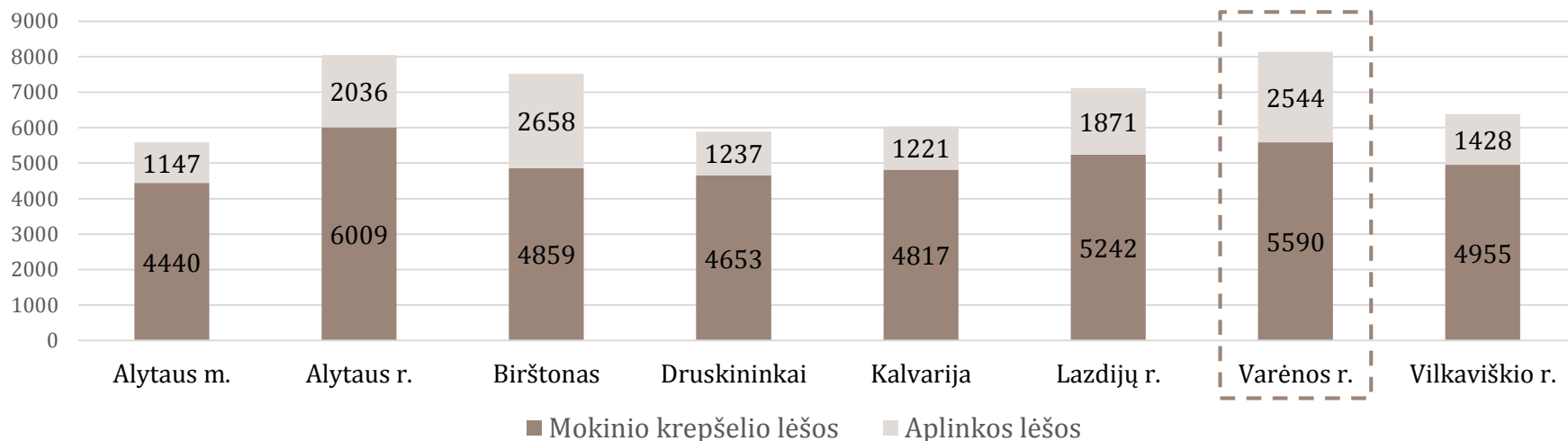

Švietimo finansavimas savivaldybėje

Vienam mokiniui tenkančios mokinio krepšelio lėšos (tūkst. Lt)

Vienam bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui tenkančios mokinio krepšelio ir aplinkos lėšos 2011 m.

I Problemos tyrimas. Žema mokymosi motyvacija Varėnos r. savivaldybėje

Žema mokymosi motyvacija

Kodėl problemą spręsti aktualu?

1. Prastėja mokinių pasiekimai
 2. Blogėja lankomumas
 3. Neplanuoja karjeros
 4. Atsiranda elgesio problemos, žalingi įpročiai, nusikalstamumas
 5. Blogėja mokyklos mikroklimatas
-

Pagrindinės problemos priežastys Varėnos rajono savivaldybėje:

1. Problema susijusi su mokykla :	1. Problema susijusi su šeima :
2. Švietimo pagalbos specialistų trūkumas	2. Nepakankamas tėvų dalyvavimas ugdymo procese
3. Finansavimo stoka	3. Tėvų išsilavinimas
4. Dalykų specialistų trūkumas	4. Šeimos socialinė padėtis
5. Netobula skatinimo ir vertinimo sistema	5. Tėvų požiūris į mokyklą
	6. Tėvų ir vaikų santykiai

PEST analizė (1)

▪ **Politiniai veiksniai**

Švietimo įstatymas:

- Už švietimo įstaigos veiklos rezultatus atsakingas įstaigos vadovas
- Už švietimo kokybę atsako švietimo teikėjas
- Tėvai privalo sudaryti ugdymosi sąlygas ir bendradarbiauti su mokykla
- Mokiniai privalo lankyti mokyklą, stropiai mokytis ir t.t.

Švietimo strategija:

- Įpareigoja rūpintis švietimo kokybe
- Ugdyti teikėjų profesionalumą
- 3) LRV programa:
 - Tobulinti pedagogų rengimo ir motyvavimo sistemą
- 4) Savivaldybės švietimo prioritetai:
 - Didinti švietimo paslaugų prieinamumą ir kokybę

PEST analizė (2)

Ekonominiai veiksniai

- Savivaldybė skiria papildomų lėšų prie MK;
- Kvalifikacijos tobulinimui skiriama 51 proc. rekomenduojamų MK lėšų;
- Nepakankamai skiriama aplinkos lėšų mokyklos pastatų modernizavimui

Technologiniai veiksniai

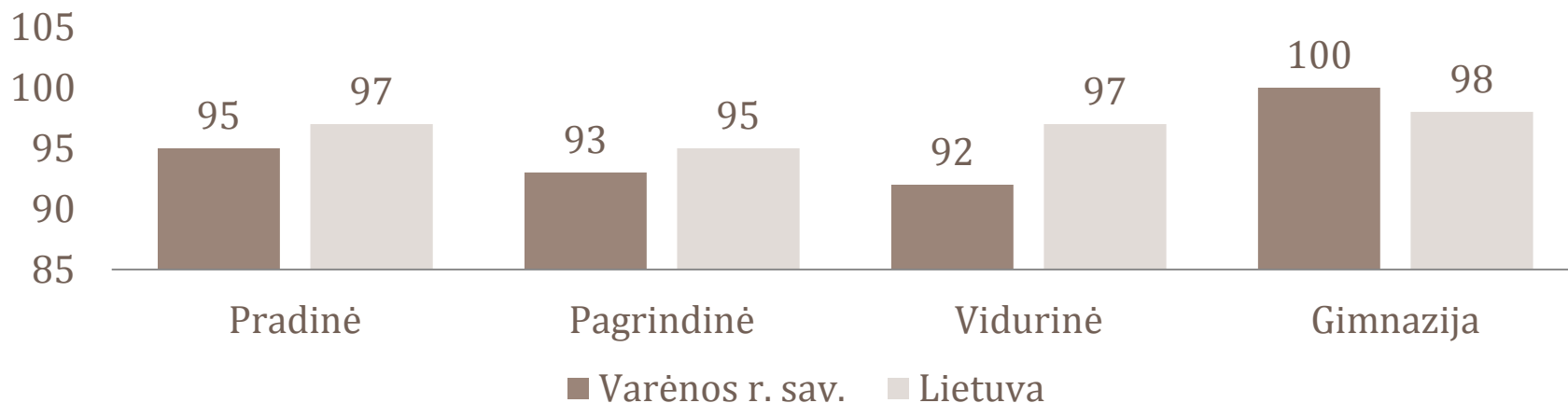
- IKT diegimui ir naudojimui skiriama tik 1/3 MK rekomenduojamų lėšų sumos
- Mokymo priemonių įsigijimui 1,5 karto rekomenduojamų MK lėšų sumos

Socialiniai veiksniai

- Mažėja mokinių skaičius;
- Sąlyginai nedidelė migracija;
- Didėja socialinės rizikos šeimų skaičius;
- Didelis bedarbių skaičius.

Specialistų dalykinis pasirengimas Varėnos r. sav. nesiekia šalies vidurkio

Mokytojų, baigusių studijas, susijusias su mokomuoju dalyku dalis 2012 m.

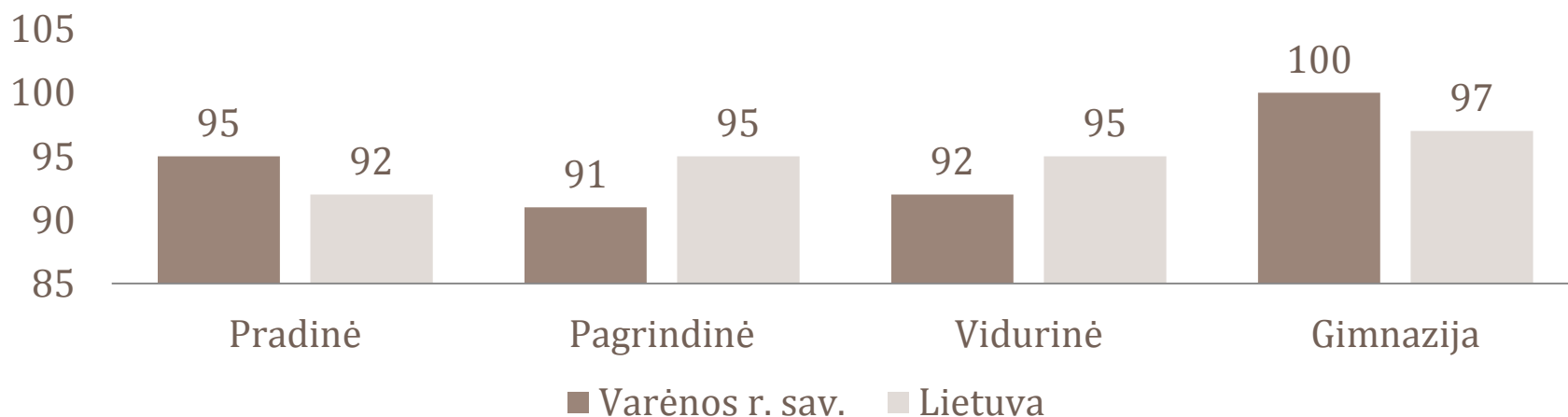

Išanalizavus mokytojų dalykinį pasirengimą Varėnos rajono savivaldybėje nustatyta, jog pradinėse, pagrindinėse ir vidurinėse mokyklose specialistų dalykinis pasirengimas nesiekia šalies vidurkio. Tuo tarpu gimnazijos mokytojų dalykinis pasirengimas yra aukštesnis už šalies vidurkį.

Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose pedagogai 2013

Mokytojų išsilavinimas Varėnos r. sav. atitinka šalies vidurkį

Mokytojų, turinčių aukštąjį universitetinį išsilavinimą dalis, proc.
2012 m.

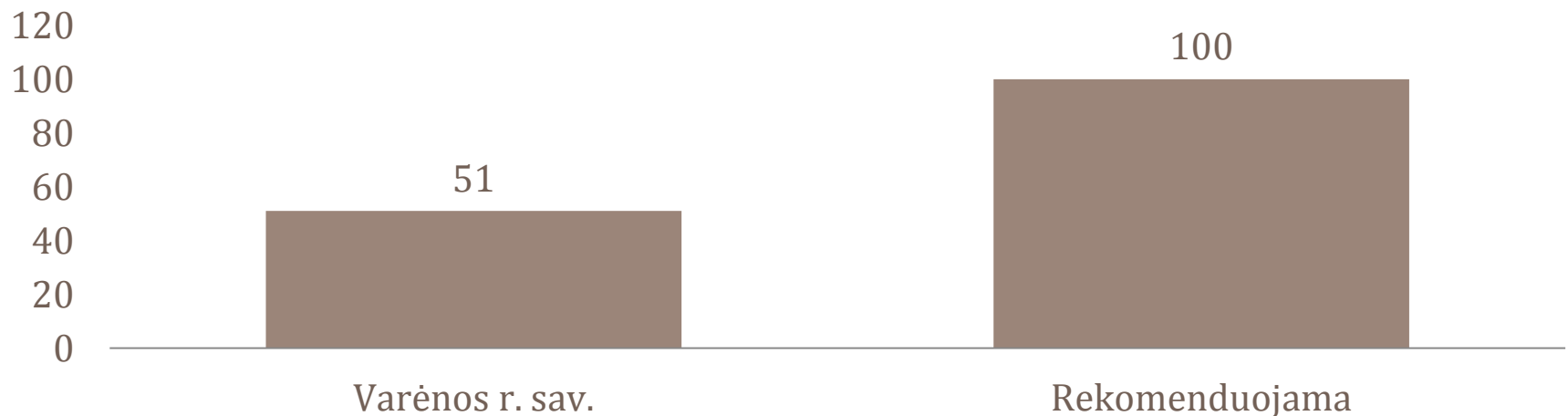

Išanalizavus mokytojų išsilavinimo duomenis nustatyta, jog mokytojų su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu dalis Varėnos rajono savivaldybėje atitinka šalies vidurkį. Pradinėse mokyklose ir gimnazijose šis rodiklis yra aukštesnis už šalies vidurkį, o pagrindinėse ir vidurinėse mokyklose nesiekia šalies vidurkio.

Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose pedagogai 2013

Kvalifikacijos tobulinimui panaudotų lėšų dalis Varėnos r. sav. mažesnė už rekomenduojamą MK metodikoje

Lėšų, panaudotų mokytojų kvalifikacijai tobulinti dalis, proc. 2011 m.

Išanalizavus kvalifikacijos tobulinimui skirtas ir panaudotas lėšas nustatyta, jog mokytojų kvalifikacijos tobulinimui Varėnos rajono savivaldybėje panaudojama 51 proc. rekomenduojamų MK metodikoje lėšų.

Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose indėlis, procesai, rezultatai. 2012

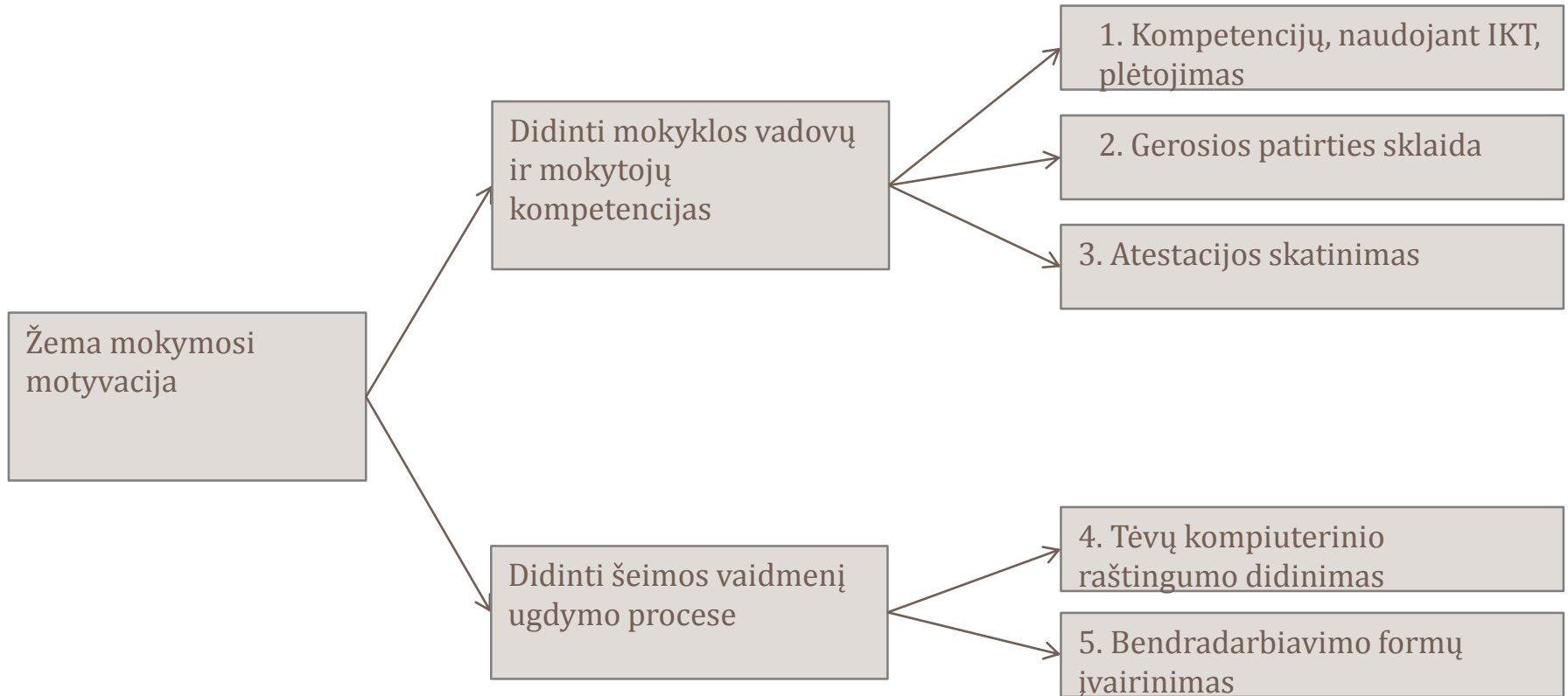
SSGG (per problemos prizmę)

	Naudingos	Žalingos
Vidinės	Stiprybės 1. Aukšta pedagogų kvalifikacija.2. Savivaldybės indėlis prie MK.3. Teigiamas mokyklos įvaizdis visuomenėje.4. Taikomi aktyvūs mokymo metodai.	Silpnybės 1. Trūksta švietimo pagalbos specialistų.2. Didelis socialinės rizikos šeimų skaičius.3. Tėvų-mokyklos silpnas ryšys.4. Jungtinių klasių komplektai.5. Nepakankamas kiekvieno vaiko asmeninės pažangos stebėjimas.
Išorinės	Galimybės 1. E. dienyno naudojimas.2. IKT panaudojimas.3. Socialinių partnerių įtraukimas.4. Didinti suaugusiųjų švietimo pagalbos prieinamumą.5. Tinkamas mokyklų tinklo optimizavimas.6. Standartizuotų testų naudojimas.	Grėsmės 1. Didėjantis nedarbo lygis savivaldybėje.2. Mažėja mokinių skaičius.3. Mokytojo profesijos prestižo visuomenėje mažėjimas.4. Trūksta nuoseklumo tarp ugdymo programų koncentrų.5. Didėjantis neigiamos informacijos kiekis.

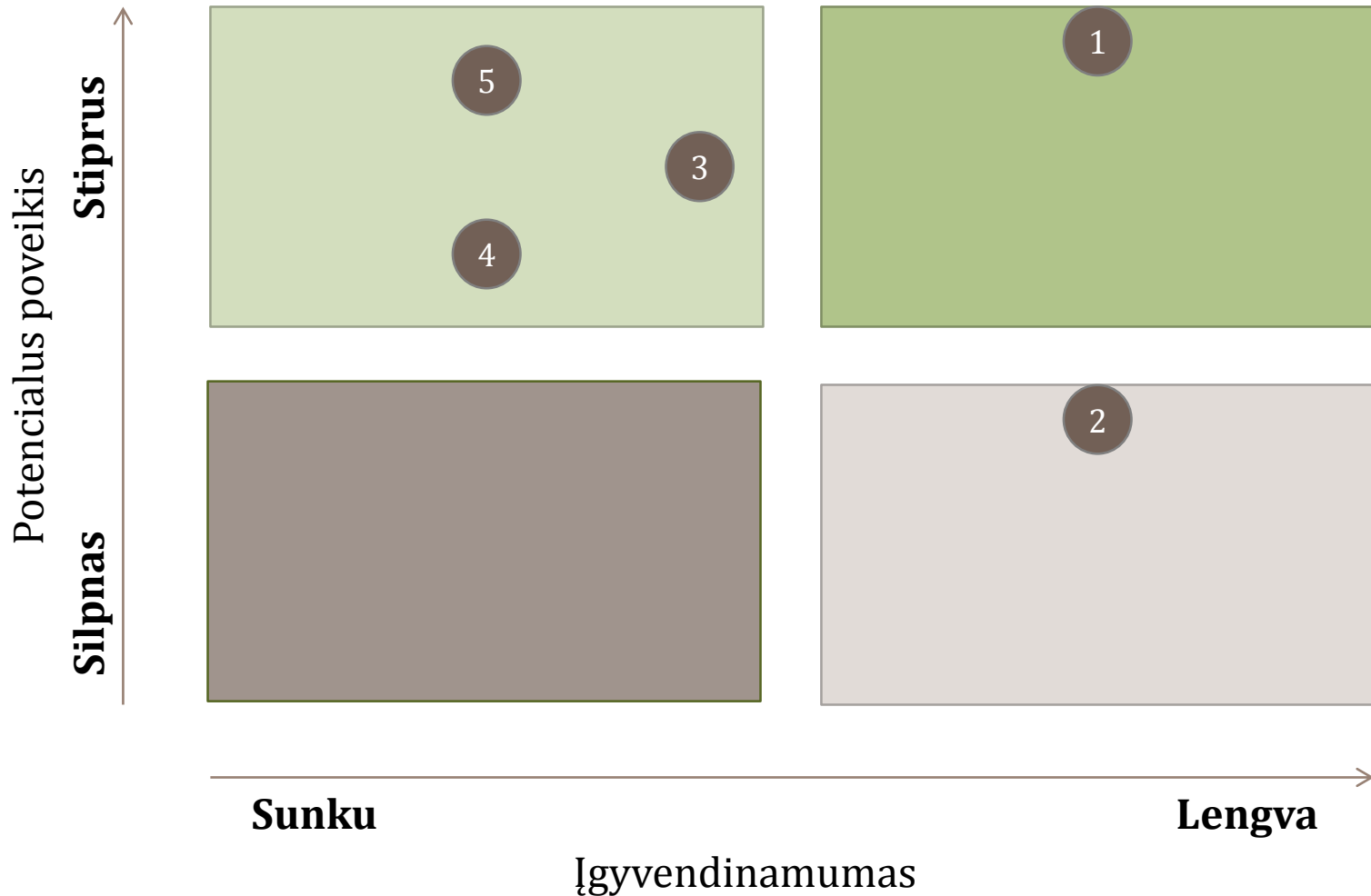

Galimi sprendimai

Sprendimų medis

Prieš priimant sprendimą, turi būti apsvarstyta ne tik galutinis efektas, bet ir įgyvendinimo galimybės

Igyvendinimo planas

Įgyvendinimo planas

Tikslas	Didinti mokyklos vadovų ir mokytojų kompetencijas

Uždaviniai	Priemonės	Stebėsenos rodikliai	Siekimos reikšmės	
1	Tobulinti kvalifikaciją	Dalyvauti kvalifikacijos kėlimo renginiuose Skleisti gerą patirtį Organizuoti atestaciją	Renginių skaičius vienam specialistui per metus Atvirų pamokų, pranešimų ir kt. skaičius Atestuotų mokytojų ir vadovų skaičius	>3, 1 iš jų mokymosi motyvacijai skatinti >1 Ne mažiau už šalies vidurkį
2	Tobulinti vadybos įgūdžius ir gerinti mokymo(si) aplinkas	Kompetencijų, naudojant IKT, plėtojimas IKT diegimas ir atnaujinimas Energetinio ūkio modernizavimas	Vadovų ir mokytojų įgijusių ECDL skaičius 2.1. Elektroninio dienyno įdiegimas naudojimas 2.2. Kompiuterizuota mokytojo darbo vieta 3. Modernizuotų įstaigų skaičius per metus	1. 90 proc. 2.1. 100 proc. 2.2. 100 proc. 3. 2 mokyklos

Įgyvendinimo planas

Tikslas	Didinti šeimos vaidmenį ugdymo procese

	Uždaviniai	Priemonės	Stebėsenos rodikliai	Siektinos reikšmės
1	Organizuoti tėvų švietimą	1. Kompiuterinio raštingumo kursai tėvams2. Reguliariai organizuoti teminiu tėvų susirinkimus	1. Tėvų besinaudojančių elektroniniu dienynu skaičius2. Susirinkimų skaičius	1. 50 proc.2. Du
2	Sukurti efektyvią tėvų informavimo sistemą	1. Išplėsti e dienyno galimybes informuojant tėvus apie mokinių lankomumą ir pažangumą2. Diskusijų klubo įsteigimas	1. Informuotų e žinute skaičius2. Diskusijų klube dalyvaujančių tėvų skaičius	1. 100 proc2. 40 proc.

Laukiamas poveikis

Interesų grupė	Poveikis	Poveikio vertinimas
MOKINIAI	Mokymosi pažanga.	Teigiamas
MOKYTOJAI	Profesinis tobulėjimas; Mokyklos mikroklimato gerėjimas;	Mišrus
VISUOMENĖ	Mokyklos prestižo augimas; Bendruomenė įtraukiama į mokyklos veiklą;	Teigiamas
SAVIVALDYBĖ	Gerėja bendras savivaldybės įvaizdis; Reikalingos papildomos lėšos;	Mišrus

II Problemos tyrimas. Pagalbos mokiniui specialistų trūkumas Varėnos r. savivaldybėje.

Problema: Pagalbos mokiniui specialistų trūkumas

Kodėl problemą spręsti aktualu?

1. Esant nepakankamam pagalbos mokiniui specialistų skaičiui nėra užtikrinamas specialiųjų poreikių turinčių vaikų ugdymas;
2. Trūkstant pagalbos mokiniui specialistų kyla grėsmė pamokos kokybei, bei mokinių pasiekimams.

PEST analizė (1)

Politiniai veiksniai:

- 1) Švietimo įstatymas: Savivaldybės vykdomoji institucija organizuoja ir koordinuoja švietimo pagalbos teikimą;
 - 2) Vaiko gerovės komisija organizuoja ir koordinuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, švietimo pagalbos teikimą;
 - 3) Vyriausybės programoje numatyta didinti neformaliojo vaikų švietimo aprėptis tenkinant specialiuosius vaikų poreikius.
-

Ekonominiai veiksniai

- 1) Savivaldybė skiria papildomai lėšų prie MK;
- 2) Kvalifikacijos tobulinimui panaudojama tik 51 proc. MK rekomenduojamų lėšų;
- 3) Renovuota 47,1 proc. mokyklų, pritaikyta asmenims su fizine negalia 62,5 proc. mokyklų.

PEST analizė (2)

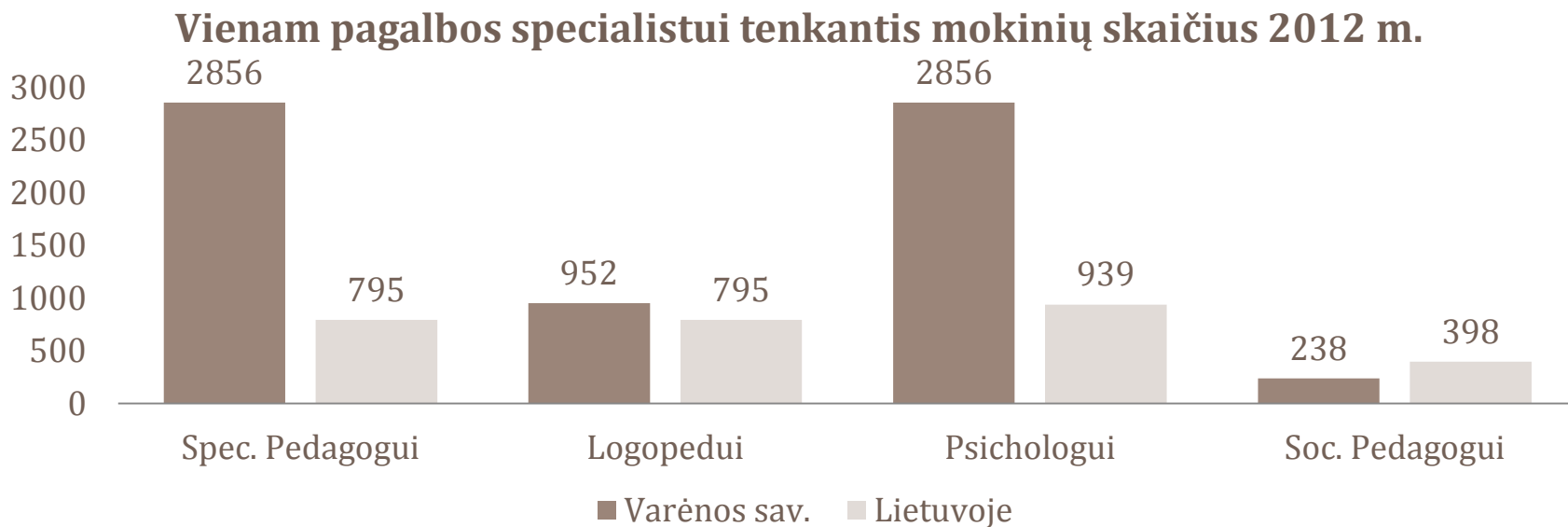
Socialiniai veiksniai

- 1) Mažėja gimstamumas;
 - 2) Mažėja potencialiai besimokančių ir didėja pensinio amžiaus žmonių;
 - 3) Didėja darbingo amžiaus žmonių, kurie yra arčiau pensinio amžiaus ribos;
 - 4) Nedarbas.
-

Technologiniai veiksniai

- 1) IKT diegimui skiriama tik 1/3 MK rekomenduojamų lėšų sumos;
- 2) Mokymo priemonių įsigijimui skirta 1,5 karto daugiau MK metodikoje rekomenduojamų lėšų.

Varėnos r. savivaldybėje trūksta specialiųjų pedagogų bei psichologų

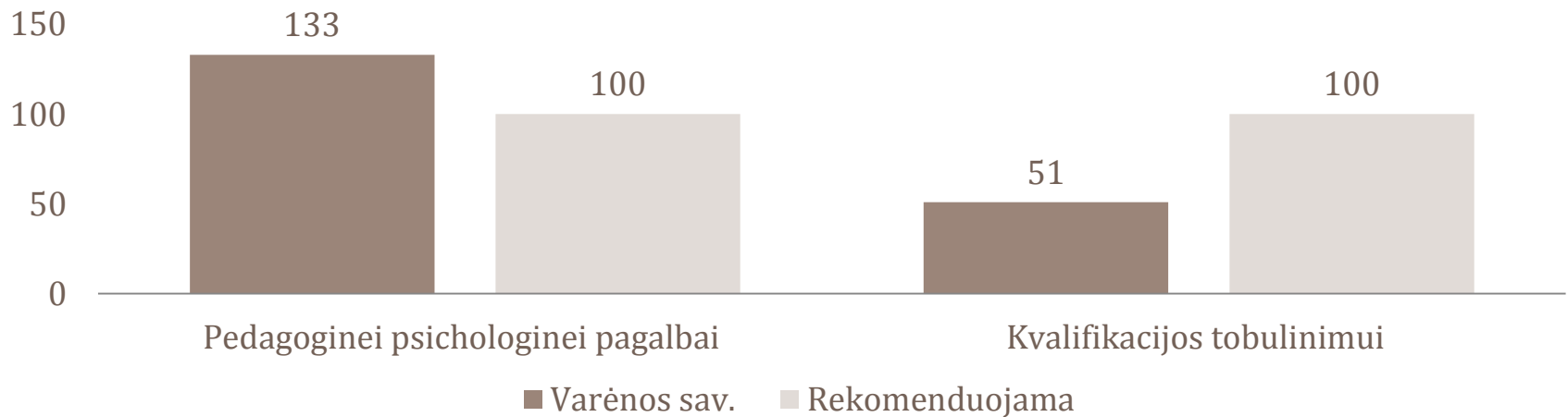

Įvertinus vienam pagalbos mokiniui specialistui tenkantį vaikų skaičių Varėnos rajono savivaldybėje nustatyta, jog vienam specialiajam pedagogui Varėnos rajono savivaldybėje tenka daugiau nei 3 kartus didesnis vaikų skaičius (2856 vaikai vienam specialistui) nei bendrai Lietuvoje (795 vaikai vienam specialistui). Psichologui tenkantis mokinių skaičius daugiau nei 3 kartus didesnis lyginant su šalies vidurkiu. Kitos kategorijos artimos šalies vidurkiui.

Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose. Indėlis, procesai, rezultatai 2012.

Varėnos r. savivaldybėje yra netolygus MK lėšų paskirstymas

Panaudojamų lėšų dalis nuo MK metodikoje rekomenduojamų lėšų dalies 2012 m.

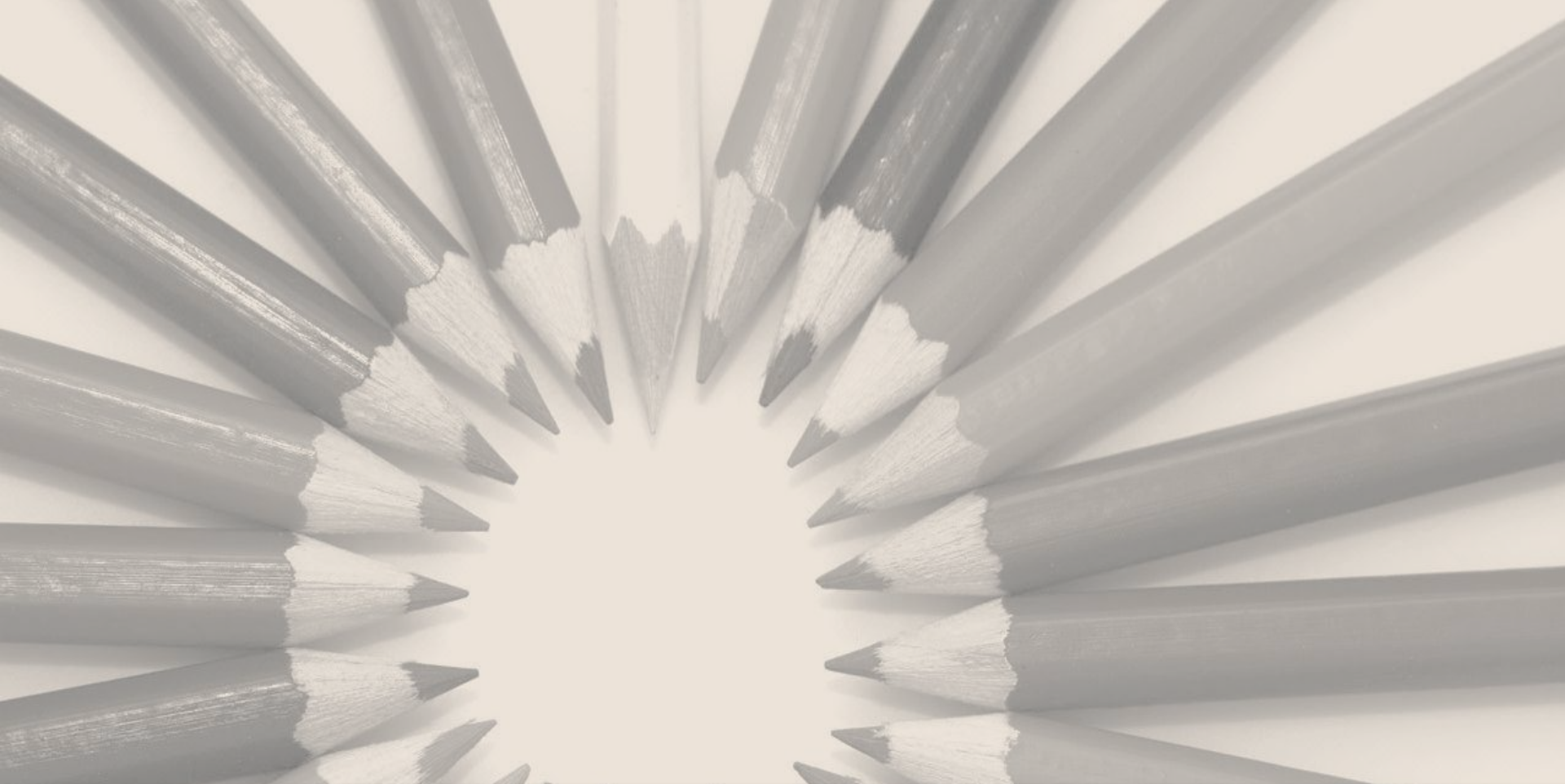
Atlikus Varėnos r. sav. MK lėšų paskirstymo 2012 m. analizę pastebėta:

1. Pedagoginei psichologinei pagalbai teikti skiriama daugiau lėšų (133 proc.), negu rekomenduoja MK metodika;
2. Kvalifikacijos tobulinimui panaudojama tik pusė (51 proc.) MK metodikoje rekomenduojamų lėšų.

Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose. Pedagogai 2013.

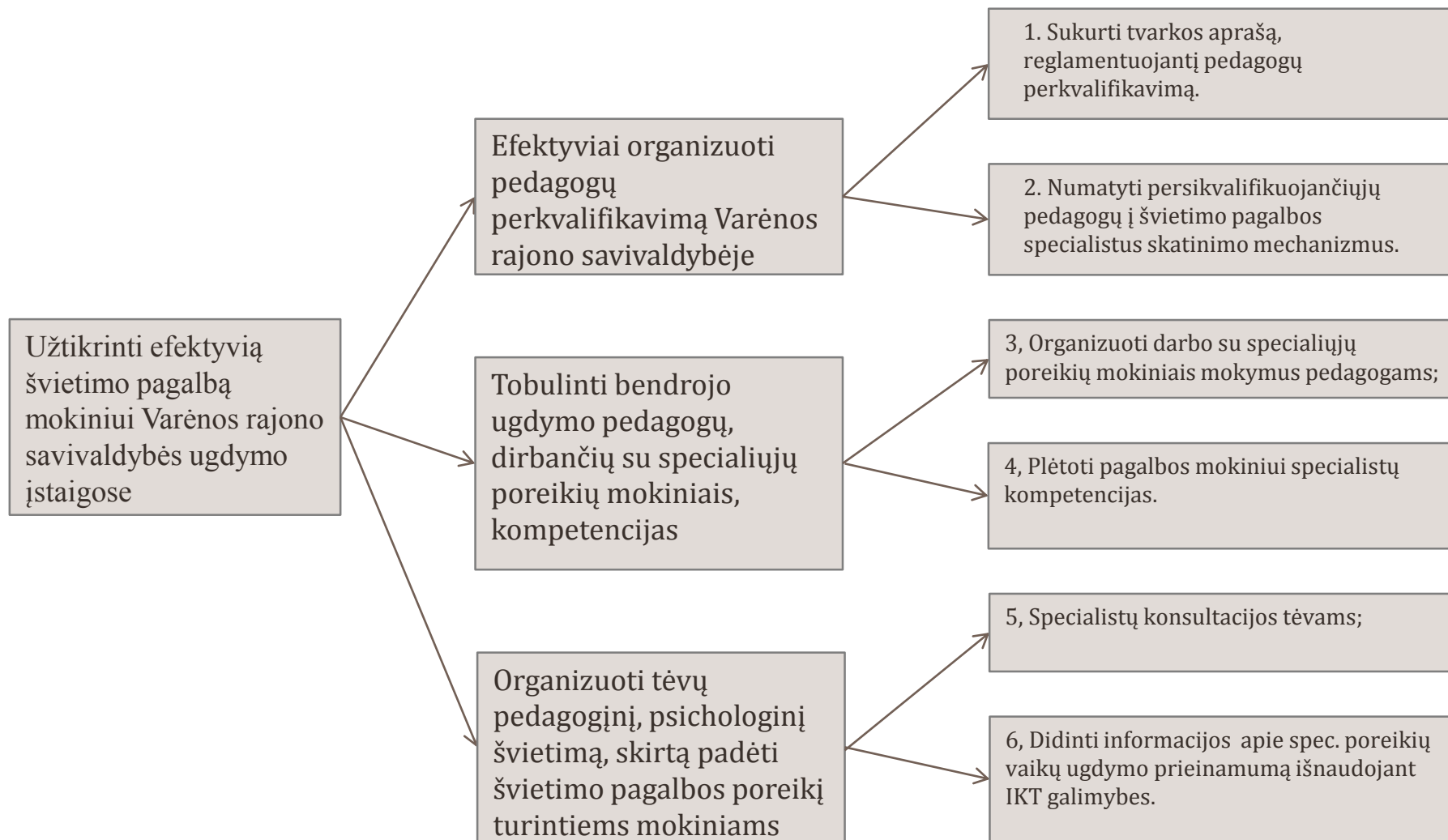
SSGG (per problemos prizmę)

	Naudingos	Žalingos
Vidinės	Stiprybės 1. Savivaldybė aiškiai įvardijusi problemą;2. Aukšta pagalbos specialistų kvalifikacija;3. Veikia PPT prie Švietimo centro, kuri teikia švietimo pagalbos paslaugas;4. Geros švietimo pagalbos teikimo darbo sąlygos PPT (aplinkos);	Silpnybės 1. Nėra nuolatinio sistemingo pagalbos teikimo (trys specialistės išėjo vaiko priežiūros atostogų, o jų vietos neužpildytos);2. Nepakankamas finansavimas švietimo pagalbos specialistų etatų steigimui;3. Trūksta specialiųjų pedagogų ir psichologų (vienam specialistui tenkančių mokinių skaičius viršija šalies vidurkį kelis kartus).
Išorinės	Galimybės 1. Pedagogų perkvalifikavimas;2. Savivaldybės strateginės plėtros plane numatyta priemonė, sudaranti prielaidas visiems mokiniams gauti specialiojo pedagogo, logopedo ir psichologo pagalbą;3. Lėšų pritraukimas iš išorės (fondai, projektai, rėmėjai);	Grėsmės 1. Blogėja mokinių pasiekimai;2. Mokinių elgesio ir psichologinės problemos;3. Blogėja švietimo įvaizdis (nesuteikia reikiamos pagalbos)

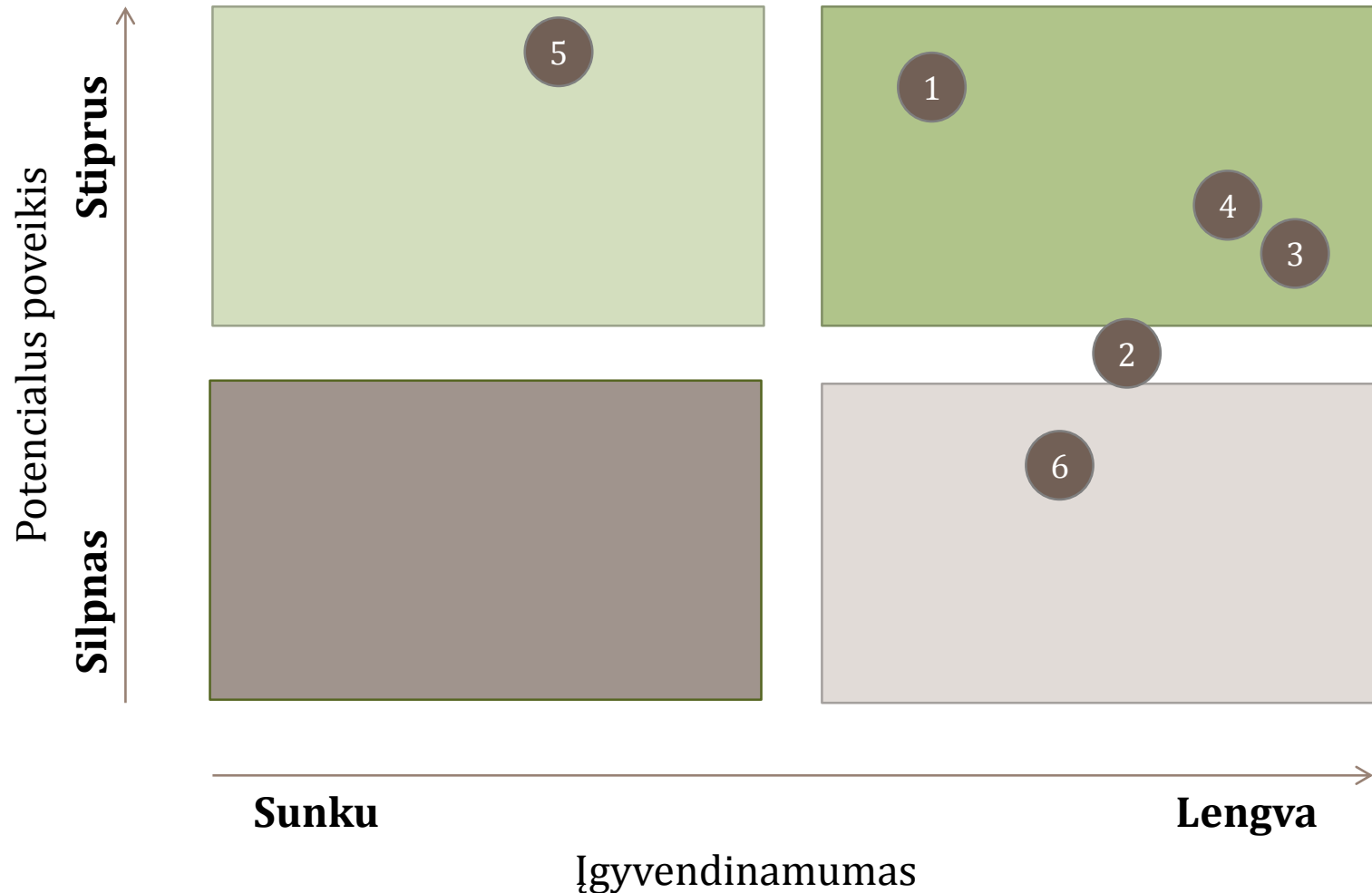

Galimi sprendimai

Sprendimų medis

Prieš priimant sprendimą, turi būti apsvarstyta ne tik galutinis efektas, bet ir įgyvendinimo galimybės

Igyvendinimo planas

Įgyvendinimo planas

Tikslas	Užtikrinti efektyvią švietimo pagalbą mokiniui Varėnos rajono savivaldybės ugdymo įstaigose

	Uždaviniai	Priemonės	Stebėsenos rodikliai	Siektinos reikšmės
1	Efektyviai organizuoti pedagogų perkvalifikavimą Varėnos rajono savivaldybėje	Sukurti tvarkos aprašą, reglamentuojantį pedagogų perkvalifikavimą. Sukurti persikvalifikuojančiųjų pedagogų į švietimo pagalbos specialistus skatinimo tvarką.	Persikvalifikavusių pedagogų skaičius per metus Tvarkos statusas	2 Tvarka parengta ir taikoma
2	Tobulinti bendrojo ugdymo pedagogų, dirbančių su specialiųjų poreikių mokiniais, kompetencijas	Organizuoti darbo su specialiųjų poreikių mokiniais mokymus BU pedagogams; Plėtoti pagalbos mokiniui specialistų kompetencijas.	Organizuotų mokymų skaičius per metus; Mokymuose dalyvavusių pedagogų dalis nuo bendro pedagogų skaičiaus per metus; Mokymuose dalyvavusių pagalbos specialistų dalis nuo bendro pagalbos mokiniui specialistų skaičiaus	3 >25 proc. > 25 proc.

Įgyvendinimo planas

Uždaviniai	Priemonės	Stebėsenos rodikliai	Siektinos reikšmės
Organizuoti tėvų pedagoginį, psichologinį švietimą, skirtą padėti švietimo pagalbos poreikį turintiems mokiniams	1. Specialistų konsultacijos tėvams;2. Didinti informacijos apie spec. poreikių vaikų ugdymą prieinamumą išnaudojant IKT galimybes.	1. Konsultacijų pagal poreikį skaičius per metus;2. Tėvams prieinamų šaltinių skaičius.	1. 100 proc.2. > 3 šaltiniai

3

Laukiamas poveikis

Interesų grupė	Poveikis	Poveikio vertinimas
MOKINIAI	1. Mokiniai gaus visą reikalingą specialiąją pagalbą;2. Gerės mokinių pasiekimai;3. Didės mokinių saugumas, integracija į visuomenę.	1. Teigiamas2. Teigiamas3. Teigiamas
MOKYTOJAI	1. Pedagogai turės kelias kvalifikacijas;2. Gerės pamokos vadyba;3. Augs mokytojo motyvacija.	1. Teigiamas2. Teigiamas3. Teigiamas
VISUOMENĖ	1. Gaus kokybiškesnes paslaugas;2. Gerės mokyklos įvaizdis;3. Užtikrintas informacijos prieinamumas apie specialiąją pagalbą	1. Teigiamas2. Teigiamas3. Teigiamas
SAVIVALDYBĖ	1. Atsiras pagalbos mokiniui specialistų rezervas;2. Sukurta teisinė bazė	1. Teigiamas2. Teigiamas